

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, iránycikkék, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

Felszólítás és figyelmeztetés.

Alsófejérvármegyében Nagy Enyedet eleitől óta veszedelem fenyegetvén, annak megelőzése és eltávolítása végett, illető főispán ifj. b. Kemény István ur által, Zudor Elek és Sándor Elek táblabíró urak oly megbizással küldettek követségbe a' már Agyagfalváról M. Vásárhelyre kikerkezett székelly táborhoz, mult évi october 28-kán utnak inditva, hogy onnan Enyed számára bizonyos segítséget eszközöljenek és annak lejövetelét sürgessék. Mely alkalommal egyik székelly biztos ifj. gr. Bethlen János, egyik követ Zudor Eleknek három ezer pengő rftot. adott által, hogy azt az akkor Radnóton levő székelly tábor vezére gr. Lázár Dénessnek szolgáltatassa kezébe a' szükségek fedezésére. Azonban tudjuk, miként az Enyedre szánt székelly tábor Radnótnál elszélyeztetett, következőleg Zudor Elek a' pénzt illető helyére által nem adhatta. Hogy tehát azzal mit mivel? Hová fordította? Vagy mi végre és ki megbizásából tartja magánál, akkor a' midőn tisztán és többek előtt tudva van hogy az álladalomnak ezen pénzt Radnothrol magával a' zsebében elhozta. Ezeknek következőzésében hazafiui kötelességemnél fogva felszólítom Zudor Eleket miként magát ezen pénzre nézve igazolja A' dolgot országos biztos ur Csány László ő Méltóságának figyelmébe ajánljuk.

Kolozsvárt febr 14 1849.

A' n. enyedi szerencsétlen menekültek részére újabb ajándékok: Cseh Péter k. fogalm. 5 frt. Böhm János építész 1 frt. pengőben.

Közli Salamon József.

PEST februar 3-án — Nem türhetem tovább e' hallgatagságot, e' halál-csendet, mely bennünket szegény pestieket mázsányi teherrel nyom, és irok néked a' schwarczgelbek uralmáról — ha mindjárt golyó legyen is barátságom jutalma; mert tudom, hogy ép olly hó vággyal hallasz valamit a' szegény hazáról, mint mi.

Életünk — ha annak lehet nevezni — olyan,

mint a' tenger felszine közelgő zivatar előtt; elnyomva a' szabad lélekzet, elnyomva minden érzelem, elijesztve, elámitva a' legborzasztóbb hírek által; körülvéve egy sereg spitzlió, mely — mint tigris áldozatát — jézsuitai nyájassággal, bonczkással kezében lesi a' szót, hogy azt szétbonczolva találhasson olyas valamit — mellyért az embert felmagasztalhatná, vagy legalább is agyonlövessék. — Nincs éj, mellyben egypár jó hazafi börtönbe ne hurczoltassék. — Eddig ketten végeztettek ki Pesten, egyike vadász ezredünk őrnagya volt, ki a' pezsgő-bor mánorban — mit sem tudva seregünk visszavonulásáról — ott felejté magát, az ellenség által elfogatva, hadi törvényszéki ítélet következtében lelövetett; — másika egy komárommegyei molnár volt, derék egy magyar ember, ki borozás közben hazafiui érzelmeitől elragadtatva többet mondott, mint kellett volna; más nap befogatott: 's mert fegyverét bé nem szolgáltatatta 's az előbbi napon mondottakat most is mint meggyőződését vallotta, kötéshalálra ítéltetett. Áldás a' kiszenvedett jó hazafi poraira!

Ne gondold, hogy a' jó hazafiak itt oly ritkák; — soha sem volt Pest szabadság-szomjasabb, soha még magyarabb érzelmű mint épen most — de álarczot viselünk; hogy a' hazának szükséges vérünket hasztalan ne fecséréljük.

Hogy fogalmad legyen a' schwarczgelb ebek ámitgatásairól halld a' következőket:

E' napokban azon hir terjedt, hogy tömérdek magyar foglyokat hoztak; kimentem az új piacra hol felállitva voltak; alig törhettem magamnak utat a' tenger nép között. —

Azt hiszed hogy mind foglyok voltak? csalatkozol, betegek — kiket egy kórházból hurczoltak el, 's kiket gyenge öltönyben, némelyikét még mezitláb is reggeltől estig kiállitottak, — de a' nép, kit ezen kegyetlenséggel is rettetgetni akartak könyörülő volt, 's egyik ételt másik rubát a' harmadik pénzt nyújtott a' szabadságért szenvedőknek.

Nem régen nagy német falragasz által hirdették: „Mészáros tönkre van téve, serege megsemmisítve.“ — Másnap minden falragaszon e szavak voltak olvashatók: „Nem igaz, Klapka a vezér és Schlick van megsemmisítve.“ — Láthatod ebből, hogy ha ők dolgoznak, mi sem teszszük öszsze kezünket.

Midőn híre terjedt, hogy Perczel győz, 's előőrei Irsán, sőt hogy már csak két órányira vannak tőlünk, Pest — a' budai vár-bástyákról ásitózó kisebb nagyobb ágyuk daczára — megváltozott, újjászületett, az utczákon egész éjjel e' felkiáltások voltak hallhatók: „Éljen Kossuth,“ „Éljen a szabadság,“ énekelték Petőfy „Talpra magyar“ját és más szabadság-dalokat. — A' schwarzgelbek megrémültek és sietve hoztak néhány zászlóaljat, hogy a' rebellis elemü fővárost féken tartásák. — Hej! csak egyszer igaz lenne, hogy Pest alatt állanak seregeink — akkor fegyver nem létében — erős karunk 's fogainkkal marczangoljuk szét szabadságunk elyomóit!

Te jól tudod barátom, hogy hazafiságban felülmulni nem engedem magam; de mit tegyek én 's mit mindnyájau, midőn ezen vér-ebek szemtelensége anynyira megy: hogy Lambert tetemeit a' legnagyobb pompával merték eltemetni; száz ágyulövés hirdeté e' gyász-ünnepélyt. Sokan akép vélekedtek: kevesebb is megjárta volna, de ijesztetni kellett a' fővárost; pedig ezzel malmunkra dolgoztak, mert legalább hozzá szoktunk e' harci zenéhez. — Most tehát én is schwarzgelb vagyok, kivált nappal ha sétálok vagy a' vendéglőben megjelenek. — Ha egykor Pestre jössz, az „arany kéznél“ vagy a' „nagy pipánál“ keress, szemeld ki azon asztalt, hol a' legtöbb schwarzgelb tiszt ül, ott megtalálsz. — Nem régen egy pár ily madár, köztök egy Oberaszt, következőleg nyilatkozott: „A' rebellisek — értsd a' magyar sereget — szerencsétlensége, hogy avatatlan 's gyáva tisztekkel birnak, a' közemberek mindegyike egy egy hős, ilyen sereggel a' fél világot lehetne meghódítani; — ha merészségöknek tanuja nem lettem volna, mesének tartanám bennök a' vitézséget; hogy egy embert fogolylyá tehessenek — tizen, hogy egy ágyut elfoglalhassanak százan áldozzák élteket; ha rohamot vezényelnek, nincs az az erő, mely őket viszszaerjé, — vagy ott vérzik el mind, vagy győznek.“ — Hogy tetszik! Nemde barátom ez csak megérdemli, hogy néha schwarzgelb legyek. — A' tisztek általában igen kedvetlenek, nem örömet küzdenek ellenünk, jobban szeretnének Olaszthonban harcolni; hol könnyebb csatázni rendes erő ellen, mert itt a' bősüült nép is harcol 's az istenfianak sem kegyelmez ha elcsipheti; aztán meg azok a' mennykő ostorok; ezeket sehogy sem szivelhetik. A' legtöbbet peroráló főorvos azt állítja: hogy betegek között olyan is van, kinek pofája

olyan színü mint a' kék posztó, — nem is tudja mit használjon ellene.

Igy 's ehez hasonlóan nyilatkoznak többen.

Tehát a' magyar vitézség, a' magyar bátorság, a' harczvágy, halálmegvetés és a' nép lelkesedése az, mi nekik nem tetszik? — Hja, féltik az irhát. — Mi pedig fegyvereinkre áldást és győzelmet kérünk szabadság-harczunkban istenünk-től, hogy vitéz seregeink közeledésének hírére, a' félelemtől eltorzítva fusson e' szemét nép azon szent földről, mellyen Kossuthunk járt; — hadd teljék kedvök Olaszthonban vagy miattam a' pokolban is.

Végül, még azon szomorú hírről tudósítlak: hogy Vasváry Pált elfogták; még ugyan életben van, adja isten, hogy abban is maradjon.

Ha ezen levél elég szerencsés leend, hogy kezedbe jusson, úgy hasonló alkalommal a' törtéendőkről tudósítani el nem mulaszt barátod. (Tiszsa Vidéki Ujság.)

G á b o r.

Polgári szózat zsibőről.

Kedves hazánk 's édes magyar nemzetünk!

A' fájdalom és szégyen súlyos érzetével borulunk le szent szívetek előtt. Fájdalom és szégyennel előtted szenvedő hazánk; 's előtted az örök igazságu isten örök igazságáért küzdő magyar nemzetünk: mert midőn imádóitok 's hiveiteknek kell vala lennünk, — eltántorodva, az ármány hálóiba sodortatva — ellenetek felbérelt gaz zsoldosokkal czimborálni engedte tévelygő balirányu szellemünk. — Felhivatva érezzük azért épen most e' nagy és nehéz napokban magunkat, sokban és sokszor hűtlenül megvértett kebletekre egy balzsam cseppet hinteni, miután a' bünbánat heteit leéltük, e' buzgó hódolatunk- 's nyilatkozatunkkal. Megbúsítánk és keserü sebeket ejtünk szerető kebletöken. Nem soroljuk mi a' büntényeket, mert ti ezeket jól tudjátok, nem soroljuk, hogy most e' nehéz és súlyos napokban ne szaggassuk fel a' régibb sebeket: — nem, hanem leborulunk előttetek, mint az örökkévaló isten előtt, — le, mert felnyilva egészben szemeink, látjuk az örökigazságot, melyért küzdeni kell mindennek, ki istenét, vallását 's emberi méltóságát megtagadni nem akarja, 's ha az ördögökkel czimborálni nem akar; küzdeni mindennek, nemcsak e' hazában, hanem mindenütt a' föld kerekén, hol ember, isten képeére teremtett ember él. Egészben fölnyiták szemeinket, felvillanyozák és buzdíták sziveinket közelebbi terhes napjainkban, hiv esperesünk t. Fogarasi István ur, hozzánk intézett több buzdító leveleivel, valamint táborigyelmező t. Kun Károly

ur lelkünket megható sok buzgó beszédeivel, egyházi, mind polgári tanításaival. Leborulunk azért 's kérünk titeket benső édes meggyőződésünk szerint hazánk! nemzetünk! bocsássátok meg eddigi tévelygéseinket nekünk zsidóiaknak, mellyekkel tiellenetek 's szent vallásunk ellen vétettünk, midőn jóra intő hiv papunkat t. Regéczi N. Pált a hitetlenség rabló czimborái istentelen kezeikbe elhurczoltatni 's kioztatni engedték. Fogadjátok, a multakat feledve, ez év reggelén azon buzgó fogadásunkat, hogy mi ezután jó 's balsorsotokban örökös hiveitek leszünk. — Ime ígéretet teszünk mi zsidói polgárok, szent ígéretet és esküt az örökévaló isten nevére, hogy bennünk a' leghivebb polgárookra fogtok találni mind végig. Hivjatok fel bármikor, fegyvert adva kezeinkbe — miért eseklünk is — 's mi e' szennyet, melly rajtunk van, lemosandjuk ellenségéitek kiontandó vérével. Ellenségünk az lesz, ki a' tiétek; barátunk az, ki nektek is barátotok. Utolsó csepp vérünk is a' tiétek. Szívünknek minden dobbanása, lelkünknek minden gondolatja csak az lesz: hogy viruljon fel a' magyar haza azon irányban, mellyen minden igaz magyar polgárnak lelkesülve kell lenni, a' közszabadság, egyenlőség 's testvériség szent lobogója alatt.

Föl hát édes nemzetünk 's kedves hazánk minden igaz és hiv polgára! küzdjünk utolsó csepp vérig a' közös szabadság- és testvériségért, mint istennek örök igazságaiért. Áldozzuk fel vagyonnukat, életünket, mindenünket. — Ime, mi is tettegesen járulánk már hazánk oltára elébe, míg többel is bebizonyíthatnók hűségünket, midőn egy 3 mázsás harangunkat feláldozók, hogy hirdesse majd hatalmas hangokban a' magyar haza dicsőségét. Vesszenek! — 's te is igazságos isten büntesd meg a' magyarhaza szabadsága 's testvérisége ellenségeit 's árulóit. Átok azon magyar polgárra 's kivált született magyarra örökös átok szálljon, ki elárulja a' hazát és nemzetet, melly őtet nevelte, táplálta 's tartja fen. — Éljenek! 's isten! te is áld meg, kik a' magyar haza, igazsága 's szabadsága hű barátai.

Fogadjátok kedves hazánk 's édes nemzetünk! e' szívből fakadt vallomásunkat és fogadásunkat e' nehéz, nagy napokban, midőn az ármánykodó ellenség 's sok hálátlan gyermekeitek körülhálóztak. Isten csak addig áldjon minket, mind ez életben, mind a' másokban, meddig fogadásunknak 's eskünknek hivei leszünk.

Maradtunk 's vagyunk töredelmes szívű, de ez órán túl örökre hiv és utó csepp vérig buzgó polgáraitok. Zsidón, jan. 20. 1849.

A' zsidói polgárság közönségesen, kivevén azon néhányakat, kik, mint kísértő bűnösök, elveendik jutalmakat.

Alólrtnál az enyedi menekvők számára a' következő ujjabb adakozások történtek: Ruhanemükben. Déézszen gyűjtött Pataki Dánielné Bartos Anna. Déézsaknán Kőmives Iván — (kiadattak.) N. Almásról és Középlakról a' helybeli lelkészek 37 darabot küldöttek, melyek az ispotályban levő betegeknek osztattak ki. Gabonában. Déézsáról 120 véka törökbuzát, 49 véka buzát. Déézsaknáról 32 véka törökbuzát 11 véka buzát. mind két helyről összesen 13 véka paszulyt. Lőrinczi polgár 6 véka buzát. Középlakról buzát 8 v. törökbuzát 6½ v. N. Almásról kétszeres 5 v. 5. kupát. törökbuzát. 10 vékát. Berkenyesről elegyes 9 vékát, törökbuzát 6 vékát. Késpénzben: Arz Sámuel 5 Rf. [Gyöngyösi Mária 2 Rf. (mind két menyinyiség külön kijelelt személyeknek adatott.

Közli Nagy Ferencz tanár.

A' n. enyedi menekültek felsegélésére még a' következő adományok adattak kezem alá u. m. Városi tanácsos Lukács György adott 1 frt.; a' házi zene kör mult febr. 11-kén adott hangverseny jövedelmét 19 frt. 15 kr e. pben. (Ebből 30 ezüst krt. egy aszszonyság a' bementi díjon fejtül volt szives ajándékozni.) Egy aszszonyság adott 4 inget; Gyergyai László adott 4 véka buzát; Mihotsa Ágnes Kolosi Farkasné Magyar Köblősről csak nem teljesen felprédált vagyonából adott egy pokróczot, két lepedőt, egy párnát, egy surgyét, két lengetég inget, két lábravalót és rongyoknak valót. A' két véka buza megöröltetvén, abból kenyér süttetett a' szegény menekültek részére, a' többit átadtam alsófejér megyei főispán b. Kemény István urnak a' szerencsétlen menekültek között, az e' végre kirendelt biztosok közbenjöttéveli kiosztás végett. Kolozsvárt, febr. 15-én 1849.

Grois Gusztáv,
Kolozsvári főbíró.

KÜLFÖLD.

Némethon.

Frankfurt. Az alkotmányal foglalkozó választmány, a' birodalom főnökéről 's a' birod. tanácsrol szóló szakaszokat, következőleg fogadta el mult évi dec, végén: I. cz 1. §. A' birodalom főnöki méltóság egy uralkodó fejdelemre ruháztatik. 2. §. A' birodalom főnökének czime leend: „németek császára.“ 3. §. A' császár székhelye a' birod. kormány helyén leend, legalább míg a' birod. gyűlés tart, a' császár ott

fogja székhelyét tartani. Mihelyt a' császár nincs a' birod. kormány helyén, szükség hogy egy minster közvetlenül mellette tartozkodjék. A' birod. kormány helyét illető határozatok majd külön törvényben fognak kimondatni. 4. §. A' császár civillistet kap, melyet a' birod. gyűlés határoz meg. II. cikk, 5. §. A' császár személye sértetlen. A' császár a' reá ruházott hatalmat, általa kinevezendő, felelős ministerek által gyakorolja. 6. §. Hogy a' császárnak kormány-rendeletei érvényesek legyenek, szükség legalább egy minsternek ellenjegyzése, ki ez által a' felelőséget magára vállalja. III cikk 7. §. A' császár gyakorolja a' Német birodalom 's az egyes német álladalmak népjogi képviseltetését. Ő rendeli az az országos követeket és consulokat, 's vezeti a' diplomaticai közlekedést. 8. §. A' császár izen hadat, és köt békét. 9. §. A' császár köt szövetséget és szerződést külbatalmakkal, még pedig a' birod. gyűlés közreműködése mellett, mennyire azt alkotmányszerűleg megengedhetni. 10. §. Minden nem magánjogi szerződések, melyeket a' német kormányok egymásközt, vagy idegen kormányokkal kötnek, a császárnak tudtul adandók és mennyiben a' birodalom érdekeit illetnek, általa megerősítendők. 11. §. A' császár hívja öszve és rekeszi be a' birod. gyűlést; joga van a' házat feloszlalni: 12. §. Joga van törvényjavaslatokat tenni. Ő gyakorolja a' törvényhozó hatalmat, együtt a' birodalmi gyűléssel, alkotmány-szerű korlátok közt. Ő hirdeti ki a' birod. törvényeket, 's bocsátja a' végrehajtásra szükséges rendeleteket. 13. §. Büntetés eseteiben, melyek a' birod. törvényszék elébe tartoznak, joga van a' császárnak megkegyelmezni, a' büntetést gyengíteni, vagy elengedni. Hivatalos cselekvényeért elítélt minsternek, a' császár csak akkor adhat kegyelmet, csak akkor szelidítheti a' büntetést ha azt azon ház indítványozza, melytől a' bevádlás eredt. 14. §. A' császár tartozik a' birodalom békéjét ovni. 16. §. A' császár rendelkezik a' fegyveres erővel. 16. §. Átallában az ő kezében van a' kormányhatalom a' birodalom minden ügyei felett, az alkotmány szabályainak értelmében. Őt illetik — mint ezen hatalom viselőjét — mindazon jogok és tisztek, melyek az alkotmányban a' birod. gyűlésre nem ruházták.

A' birodalmi tanács. I. cikk 1 §. A' birod. tanács a' német álladalmak meghatalmazottaiból áll. Minden, az álladalmi gyűlésben képviselt álladalom vagy álladalmi szövetség, nevez oda egy tagot, a' négy szabad város kivételével, melyek együtt egy tagot küldenek. A' birod. tanács tagjainak kinevezése, az illető álladalmak által történik.

2. §. A' birod. tanács egy véleményező testületet képez. Gyűléseit a' birod. kormány helyén tartja. A' birod. tanácsbani elnökséget a' legnagyobb német álladalom meghatalmazotta viszi, mellynek kormányzója nem főnöke a' birodalomnak. 3. §. A' birodalom főnökének határozatai szavazat többség által hozatnak létre. 4. §. A' birod. ministerek feljogosítvák a' birod. gyűlés üléseiben jelenlenni, vagy ott magokat biztosaik által képviseltetni. 5. §. Véleményadás végett, a' birod. tanács elébe terjesztendők azon törvényjavaslatok, mellyeket a' kormány a' birod. gyűlésnek benyújtani akar. A' birod. tanács, a' kormány által meghatározandó idő alatt, tartozik véleményt adni. Ha az idő alatt véleményt nem ad, a' kormány ez áltól nem akadályoztatik abban, hogy a' törvényjavaslatot a' birod. gyűlés elébe hozza. 6. §. A' kormány megbízatik, hogy minden esetben, mellyekben alkalmasnak látszik a' birodalmi tanács véleményét kelo figyelemmel használja. (Közlöny.)

(1) Egy udvari állomásra kerestetik egy gazdatiszt. A' ki a' gazdaságban jártasságáról 's maga viseletéről jó bizonyítványokkal tud bizonyítani, jelentse magát a' szerkesztőségénél. (3)

(1) Egy e' város közelében lévő kert vagy szőlő kerestetik, a' kinek eladó volna jelentse magát a' Honvéd szerkesztőségénél. (3)

(1) A' kolozsvári, Szent Józsefről nevezett nagyobb nevelőház (:Seminarium:) külsőmonostorutczában, orvos-tudor Szabó Jozsef és számtiszt Hiemesch György telkeik szomszédságában lévő majorja, külsőfarkasutczai kertje, — szántó és kaszáló földjei — folyo 1849-ik év februarius 19-én az irt nevelőházban tartandó árverés utjáu több esztendőkre haszonbérbe fognak adatni. A' kaszáló és szántófoldek egyenként is kiadatnak (3)

Hirdetés.

Kolozsvártt az álladalmi sütőháznál feles mennyiségű korpa van eladó; mázsája egy rf. p. p.

(1) M. G. Bánffy József úr ő nagysága bonczhidai, szabályozott vizen levő 6 kövü malma 6 évekre haszonbérbe folyó év martius 15-én tartandó köz árverés uttyán a' többet ígérőnek ki fog adatni, mellyre a' ki-venni akarók elegendő bánatpénzel ellátva ezennel meghivatnak. Az arendalis év kezdete május első napja. Közli Bonczhidán feb. 15-én 1849

MÁJER JÓZSEF
Szám tarto. (3)

(1) Az ovárban a' 267 szám alatti, jó izléssel épített emeletesház eladó — bővebb utasítást vehetui a' Honvéd szerkesztőségénél. (3)